

Алекс Болдин

Кучешка история

– Боли ли те?

– Да бе! Сякаш свредло върти навътре! – намръщи се Трендафил, когото всички незнайно защо наричаха по прякор, Клондайк. Той поглади внимателно с длан дясното си рамо и въздъхна дълбоко.

– И ти намери момент кога да я счупиш, в началото на зимата. – констатира Брадатия. Той щракна със запалката и запали отново загасналата цигара. – Да ти взема една ракия? Пийни си! Ще ти олекне!

– Мен от малко ме хваща. И с чая съм си добре. Току виж на връщане се подхлъзна и я счупя на същото място. То няма и два месеца от счупването, мястото едва що се е заскрежило. А пък да знаеш какъв зор бе, какви болки, не ми се иска да го преживявам отново. По добре да ти разкажа патилата си. Тая здравна реформа е измислена само за да мори народа а не да го лекува.

– Я виж ти! Сякаш ми казваш нещо ново.

– Бях като дрипа когато Калинчо ме закара с колата до спешната помощ. Така както си бях с работните дрехи ме хвърлиха в една стая с цветен телевизор. Давах някакъв нашумял сериал. Две, три млади сестричета бяха припалили цигари и не им се ставаше от столовете. Едната ме нарече дядо. Представи си! Мен да нарече дядо! Трябва да съм имал много изпаднал вид. А после ме вписа в книгата с възраст 57 години. А аз съм си само на 54, цирк!

– Ти не можа ли да я тупнеш по задника, за да си коригира поведението.

– Само за тупане по женски задник ми беше тогава. Че то ми прилошаваше от болка.

– Ама ти не приличаш на себе си! Трябва наистина да ти е било много зле.

– Така беше! Ако го нямаше Калинчо, нещата щяха съвсем да загубеят. Човекът ме сложи на един стол със колела и ме закара до рентгена, като болногледачка!

– Нямах ли санитар, сестри?

– Може и да е имало! Ама пустия му сериал!

– И после?

– Ами след рентгена трябваше да се пробвам малко в алпинизъм!

– Ти си свикнал. Нали всяка събота походваш по планината.

– Да бе! Ама този път ситуацията бе друга. Ортопедичното бе на два етажа по-горе и трябваше да катеря по едно неосветено и тъмно стълбище, свит като ерголям от болки в счупената ръка. И пак Калинчо ме подкрепяше. Нямах сестра нямаше дявол.

– Не може да бъде! Та нали от „спешното“ до горните етажи има асансьор.

– Има! Ама не работи! Спрели му тока, за икономия. И то знаеш ли кой?

– ?

– Ами моя човек, дето ми се пише приятел, шефа на болничната техническа служба. А после като му разправам, ми казва – „Ти ми подронваш авторитета! Този асансьор винаги е работил!“ Докторчето от „спешното“ пък твърди, че цяла седмица чакали асансьорния техник да дойде за да го оправи. Да се чудиш на кой да вярваш.

– Аз защо не стъпвам в болница! Опазил ме господ!

– Е, това бе само началото! Та като се изрепчих аз в гипсовъчната и там съдбата ме срещна с кой мислиш, с един съученик от гимназията, оня дето съм ти казвал че всичко правено от гипс му иде отръпки. Подсвирква си човека и вае, вае, та цял ще те извае от гипс. Да, ама тоя път не пипна гипса да си цапа ръцете.

Имаше с него едно младо момиче – стажантче, та даде на него да прави гипсирането. Хем му обяснява, хем ме поглежда и ми намига. А то горкото така се престара, че стегна ръката ми с бинтовете като шпек-ков салам. Още докато бях там ръката се поду, а когато си отидох в къщи, вече посиня.

– Ле-ле-е!

– Тегло бе братче! На четвъртия ден от стегнатите бинтове ми се появиха едни гнойни рани та се чудех кое ме боли повече, счупеното или раните.

– Я да ти викна аз една ракия!

– Седи кротко бе човек!

– Да ти минат нервите бе Клондайк!

– То ако минаваха нервите от ракия, кръстника сега щеше да бъде най-спокойния човек на земята.

– В ясната студена декемврийска утрин барчето постепенно се изпълваше от посетители. Синият цигарен дим се стелеше бавно над главите на ранобудните посетители, седнали край първото си сутрешно, ароматно, ободряващо кафе. Цигарата на Брататия отново угасна. Той не направи опит да я запали а се обърна към симпатичната барманка и подвикна.

– Цуре, я дай една кутия бял „Средец“! Тия цигари дето ги купих вчера сякаш са правени от тютюн, бран от руско торфено блато. И цигари вече не могат да правят като хората.

– Та едва дочаках четвъртия ден и след поредното мазане на раните с риванол, не издържах. Грабнах телефонната слушалка и се обадох на Гаргата.

– Оня ли златаря?

– Той де! Викам му, ей ще ме загубиш като приятел ако не уредиш една среща с нашия човек от Плевен. Имаше едно хлапе от махалата, де-то всички го биеха. Все за вратар го туряха. Като го шляпнеше топката, го вкарваше целия вътре във вратата. Издигна се това хлапе. Сега е старши асистент в клиниката по счупени кокали. Наше лоби е в Плевенската медицинска академия! Легенди се разправят в старата махала за него, колко бил кадърен, какви операции правел... Оказа се учено и напористо момче, брей! Гаргата да знаеш, взе молбата ми присърце и в събота сутринта цъфна у нас. – Хайде, казва! Ще те возя при Мончо. Качи ме на колата и след пет минути двамата се изправихме с по една мека чашка димящо кафе пред апартамента на Мончо. Аз естествено държах чашката с лявата ръка, защото дясната, облепена с гипс стърчеше като гаубица към вратата на Мончо. Така ми чернееше от болки, че ако беше истинска гаубица щях да започна да стрелям. Много обичал кафе тоя чешит! Като ни видя, на устата му цъфна една такава усмивка, че имаше вид на човек който е спечелил петнайсет бона в шоуто на Ники Кънчев. Мончо си е Мончо, даже и на петдесет години. Седнахме ние на бялата кушетка а той извади едни хапчета и почна да ги гълта. – За кръвното е! Много ми е напрегната работата. – обясни без да сваля усмивката от физиономията си. Гледа рентгеновата ми снимка и казва. – Работата приятел, може да стане дебела! Ще намериш начин да ми дойдеш до клиниката за да свалим гипса. Такива работи вече никой не прави по Европа. – Брей! Мама му стара, зацъка Гаргата. Мончо не ни изчака да задаваме въпроси и обясни че имал един приятел, дошъл от Германия който правел такива неща, дето само германците могат да правят. Не ни позволи да го разпитваме. – Като дойдеш казва, ще видиш. Само си вземи пари в себе си.

– Оп-па-а! Значи пари да вземеш, а?

– Имаш ли пари, оправен си! Ама да знаеш брате, как се пътува на сто и двамайсет километра разстояние със счупена ръка на петия ден. Гипсът бе така направен, че дърпаше ръката ми в рамото като при екстензия. Две кила тежест ти чукат потрошената става, нагоре-надолу като испански кастанети, а ти седиш на предната седалка на колата и виеш от болка като куче.

– А как намери човек с кола за да те закара?

– Един приятел, господ да го поживи! Само му се обадох и ... Заря-за работа и тръгна да ме вози.

Хей такива приятели ако има всеки, живота ще е песен. На следващата сутрин се запътихме за Плевен. Приятелят започна така да надува газта, че да ти се изправи косата. А колата му, уж купена на втора ръка, ама вози като венецианска гондола. Как не улучи една дупка по пътя тоя човек. Виждаше че ми причернява от болка и това явно му действаше на нерва на десния крак, натиска педала на газта, та ще го счупи. Колко шляещи се кучета срещнахме по пътя за Плевен, едно на шега не пострада от тоя героичен, червен Фиат.

– Знам ги! Най-много са около Кнежа! Във всяка циганска къща има по две. Когато пътувам за село, редовно кръщавам по едно от тамошната улична селекция.

– Плевен е голям град, брей. В сравнение с него нашия е цигански квартал. И толкова свободен народ, все по кафенета и заведения седи.

– Ти да не си видял плевенските безработни?

– Не-е-е! Хубав си е градът! Виснахме ние в чакалнята на ортопедичната клиника и чакаме. По едно време излиза някакъв арабин и на чист арабско-български ни обяснява: – Фой хосподин ъ-ъсистентъ е ф оферация! – Е, докога ще бъде в тая операция? – питам го. – Фой оферира! Цакайте! – Да цакаме, мърморя си под носа, ама не сме си взели тесето с картите. Прием си ние кафе след кафе в барчето и „цакаме“. Дойде обяд! Аз му викам на моя приятел. Ако не „цакаме“ пред вратата на операционната, съвсем сме го изпуснали тоя наш човек. И така, по едно време той се появи. Оформил отново тая своя неземна усмивка и ни обясни. – Вие ще карате след мен на разстояние не повече от десет метра за да не се изгубим. Ще ходим до една фирма.

– Също като в шпионски екшън! БМВ-то на Мончо слаломира отпред, а ние му гълтаме плевенската прах отзад. Е-е-ха-а-а! Някъде, след около половин час, когато пресякохме почти целия град, колите ни се шумгнаха в едно порутено заводче. Бях го чувал само по име, но това което видях ме разочарова. Както и да е.

Тоя доктор се бе изхитрил да направи фирмата си вътре, скрит от погледите на любопитните и изработваше германски ортопедични приспособления. А като го видиш, имаш чувството, че тоя човек ще се пръсне, от преяждане на тежки мезета и пиене на отлежали питиета. Бръсната главица, убеждаваща реч и така нататък. Толкова кеф ти става, че с удоволствие си изваждаш парите от джоба, даваш му ги и разтопен от умиление му казваш. – Вземи бе човек, да ти е сладко да ги харчиш!

– Ти така ли направи?

– Позна! Извади някаква рулетка, па като почна да мери по мен, все едно че ми взема мярка за шиене на сако. Врътна се насам-натам и след около половин час идва и носи едни черни ластични бандажи. Че като взе да ме опасва с тях, докато ми изкара въздуха. Най-важното в случая беше, че ми свали гипса. – Хей това ще носиш вика, три месеца и си кукуряк. Аз започнах да се съмнявам на глас. – Ама нали тука пише фрактура! Не е фрактура казва, а скъсване на сухожилия. На снимката се вижда. Това ще те оправи, но не трябва да го сваляш три месеца.

– И колко му плати?

– Сто и трийсет лева!

– Ка-акво-о?

– Толкова! Ако ми изнася! Нашият Мончо му ги бил водил пациентите, а как си делели парите, бог знае.

– Ама чакай, това ти е почти цялата заплата!

– Цяла не цяла, като си му отишъл на крак така ще бъде! Най-важното бе, че като ми свалиха гипса така ми олекна, че ми идваше да хвъркна. Моят приятел казва. – Да идем по тоя случай до едно местенце, хем ще хапнеш като човек, хем ще живнеш, че то като те гледам ти иде да се самоубиеш. Местенцето се оказа едно натурално българско заведение, някаква преобразувана винарна в старата част на Плевен. Седиш край тежка дъбова маса, на тежки дъбови столове, край горяща камина и зяпаш в нишата срещу тебе.

– В нишата?

– Три-четири ниши, вдълбани в стената и във всяка по една икона на светец. С една дума сръбваш си ракийката и като усетиш, че се напиаш да погледнеш светеца срещу теб, да се стреснеш и да спреш.

– Забележително! Камина и икони!

– Да! А на един забит пирон на камината, закачено като сувенир едно излъскано малко секирче! Аз му казвам. – Гледай с какво си цепят дървата хората! А той сериозно възразява. – Грешка имаш! Това е за ония клиенти дето не обичат да си плащат сметките. Седим си ние до камината и се топлим от разгорените се дърва. След това като започнаха да ни носят едни гювечета с каварми и люти чушлета вътре... Да не ти разправам, че ми потече слюнката. Момчето се беше оскотило цяла една седмица от жестоките болки и изведнъж му се отвори душата. Тоя приятел има голям психологически подход. Пием си ние любимата „Каменица“ и се уговаряме да дойдем пак някой път тук. В тоя „Български корен“ ми остана душата.

– Какъв корен?

– Така се казваше заведението. Хартисали ми бяха малко пари от онези дето бях взел, така и не ги жалих.

– И после? Какво направи с тия ластици, ортоза ли беше, ортаза ли?

– Какво си мислиш? Носих ги ден до пладне и ги хвърлих.

– Защо?

– Получих един синдром на който му казват „Синдрома на удавника“. Така ме стягаха в гърдите, че като заспя сънувам че се давя. Отварям широко уста да поема въздух, а той не стига. Скачам в леглото, с опулени от ужас очи, втрещен в тъмнината и поемам въздух като настървен от дивеч палаш. Търпях ден, два па като ме хванаха ония...

– Че как така! Счупена ръка без никакво обездвижване!

– Нали по цял ден гледах кабелна телевизия. Видях на един филм артистите играещи със счупени ръце, носят едни леки платнени лодки. Казвам на майка ми. Я ела да видиш онези неща! Можеш ли да ушиеш такова нещо? – Може! – казва тя и след един ден ето ме и мен с платнена лодка-а...

– Ще ме умориш с твоите идеи!

– Мисля си аз, как ще ида при Мончо на преглед с тази лодка. Та нали ще обидя човека. Такива грижи положи за мене, пък и за себе си... И на това му намерих колая. В съботите като тръгнах към него, поставях ластиците. Щом свърших, слагах отново лодката. Тактика! Най лошото бе обаче съмнението което ме гризеше. Мончо твърдеше, че нямало счупено. Мен ме болеше обаче като за две счупвания. Ще направя още една снимка казвам си, пък да става каквото ще. Да знаеш приятел как се прави рентгенова снимка при тая здравна реформа по втория начин... Обадох се на едно приятелче, фелдшерче работещо пак в тая „спешна помощ“. – Ще дойдеш утре казва, че съм нощна смяна. Ще оправим работата. Те отказват да повтарят снимките ама ще го минем като ново счупване. Както каза така и стана. Прати ми една линейка в един часа след полунощ и ме настани на пейката в коридора до едно пиянде пребито от бой. Тоя ще ти прави компания в рентгена, казва.

– Ти все с тая „спешна помощ“ си имаш работа!

– Какво да правя! Когато ми се случи първия път, той не бе на смяна. А връзките сега братче са голяма работа. По важни са и от Тошово време.

– Чакам аз пияндето да излезе от рентгена, а то заспало там на масата и не могат да го събудят.

– Ей, Клондайк, само приключения те гонят теб... – Брататия

запали нова цигара. – Аз ще пийна още една ракийка, че нещо ми е студиено. Май ще ме лови грип, от тоя новия дето му викат „Москва“.

– Майка ми така закъса, от него че вчера се изръсих в аптеката с трийсет лева за лекарства. Тая здравна каса не плаща и една стотинка в помощ за тия пенсионери.

– Какво се чудиш. Държавата няма нужда от пенсионери, а като си помисля за патилата си и от поданиците си няма нужда.

– Колко пъти ходи до тоя Мончо?

– Няколко пъти. Всеки път се ръсех с по десетачка. Той човекът като погледна новата снимка и видя, че е сгафил. – На старата казва не се виждаше счупено, а тук е-е, парченцето е малко. Ще му чукнем две три пирончета и след двайсетия ден ще те водя да играем тенис. – Като спомена за пирончета на мен ми се разтрепераха мартинките. Най-големия цирк бе друго!

– Леле мале! Пирончета!

– Когато му се обадох по джи-ес-ема, ми обяснява. – Аз приятел сега обядвам в ресторанта до нас. Тук ще дойдеш!

– Какво-о...? Медицинска консултация в ресторант?

– Така стана! Взех снимките та там. А то на масата му като се събрала една тайфа.

– Надигат чашите с уиски и замезват с луканка и шопска салата. Имаше един братат, няма да го забравя. Та взе Мончо снимката и гледайки я на светлината важно казва, като за пред компания. – Без операция няма да минеш! Парчето ако мръдне лошо те чака. – Говори той, попива уиски и уговаря събитието. Всичките около него ме гледат пиянски и ми дават акъл. – Да имаш да вземаш, казвам си на ума. Май вече се виждаме за последен път.

– И пред всички ли ти взе хонорара си?

– Не! Беше му неудобно. Само ще ни платиш сметката, казва. Пари няма да ти взема. Сметката обаче бе два пъти по-голяма от обичайния му хонорар. Аз мислех да мина само с двата килограма ябълки които му бях взел от пазара, ама не стана. Когато ги купувах, ги избирах една по една, като за болен човек.

Срещна ме шефа, гледа в ябълките и се усмихва. – Чух че ходиш за ръката при един голям специалист. Ако е тоя за който си мисля, май няма да минеш само с тези ябълки. – А какво да му отнеса казвам, така се опосках с тия пари, че за себе си не смея да купя ябълки. – Пиене му отнеси и то не евино, марково. – Ами ако му взема някое менте, та да уморя човека, казвам. А той ме гледа, цъка с език е се подсмива. После

видях, че е бил прав. Мончо ми отказа ябълките. И това ми бе цялата аванта. Сам си ги изядох. Колко време не смеех да си купя ябълки. Все скъпи ми се струваха.

– Като закъса човек е готов да дава мило и драго! Ама като улучи такъв като твоя Мончо, стой та гледай.

– На цялото тегло и зъби ми се развалиха. Започна да ме боли един мост, който ми го поставиха миналата година. Двеста лева платих за него, защото бил от металокерамика. Един месец гладувах, ама казвам си това е най-здраво, ще изтрае най-малко десет години. Вятър и мъгла. Едва изкара една година и се проби. А казват че металокерamikата въобще не се пробива.

– Сигурно не е било металокерамика!

– Вчера дадох на личния си зъболекар над шейсет лева за обикновен мост. Напатих се от лекари и зъболекари. Пари нямам за да посрещна Коледа. Тя май се пада да бъде другата седмица?

– А аз се напатих от студентки. Моята Анче нали учи в Търново. Обажда ми се по телефона и ме моли. – Тате трябва да ми пратиш сто и двайсет лева за да си платя втория семестър. Аз съм пенсионер по болест. Оня ден взех двайсет лева от заем за да купим хляб и боб, че с жената ще умрем от глад. Тя втора година вече е без работа.

– В този момент вратата на барчето се отвори. Край краката на влизащия посетител, заедно с мразовития въздух, се шумгна един красив ирландски сетер. Той завъртя весело опашка, вдигна лапи и ги сложи на коленете на Клондайк.

– Женско е! – уточни Брататия. Преди година го изведох на разходка а то взе че се изгуби. Колко съм си болен, поболях се още един път. Душица е! Така сме свикнали с него. Обикалям аз махалата и разпитвам. По едно време излезе отнякъде един циганин. Държи Лиза за нашийника и започва да се пазари с мен. Шейсет лева иска синявеца му! Че като ми причерня! Забравих болести, забравих всичко. Стиснах го за врата и щях да го удуша. А той жилав излезе. Отскубна се от мен и побягна та не се видя повече. Сега я вода само със синджирче, ама жената пак я е изпуснала. – Лизко, душице... – Ела при мене... Много е гальовна. Със всеки се сприятелява.

– Ти си пенсионер по болест, имаш и студентка. Как успяваш да гледаш и куче?

– Подарък ми е! След като дъщеря ми замина да учи, тя ни е като дете. Яде каквото ние ядем. Лошото е, че ядем само боб.

– Боже! Колко мъка има на тоя свят, боже!

– Това не беше ли от разказ на Йовков?

– Да има един такъв. За бялата лястовица.

– Клондайк се умълча. Въздъхна дълбоко и с мъка сподави душевната си болка.

– А оня, твоя приятел? Идва ли да те види?

– Идва! Но и с него се случи нещастие. Баша му! Стана нещо с него, така и не се разбра какво. И се разигра същата история както с мен, все в онзи „спешен център“. Два часа не можа да дойде консултант кардиолог. Сигурно са давали пак оня нашумял сериал. Човекът не можа да издържи. Замина си. Вчера го изпратихме.

– Като те слушам си мисля, че за кучетата има повече грижа отколкото за хората.

– Една съседка има едно дребно, къдраво, угоено като прасенце пале. Храни го само с пилешки дробчета. Аз такова ядене не съм помирировал от десет години.

– Че откъде толкова пари?

– Тя обикаляше света с едно чуждестранно вариете. Наскоро се пенсионира. Всеки месец и изпращат пенсията по банков път от Италия. Похвалила се на жената, че дошли някакви четири хиляди долара, които се чуди как да изхарчи. Кани се да ходи в Боровец на почивка, в най скъпия хотел. Живее сама. Само онова угоено пале и се мотае из краката.

– Виж ти! Е, има и такива! – Хайде аз да тръгвам, че да видя какво мога да купя за Бъдни вечер. Мисля, че ще има пари само за една кутийка билков чай и купичка кисело мляко.

– Йовков е живял и писал преди седемдесет години но е казал истини които са в сила и днес. Колко прав е бил човекът!

– Клондайк се изправи тежко. Счупената ръка го болеше. Махна към приятеля си за сбогом и излезе. Братият се почеса по вече прошарената брада. Обърна се умислен към хубавата барманка. Направи опит да се усмихне но от усмивката му не излезе нищо.

– Цуре, ще сипеш ли от оная ракия, ама малко? След това протегна ръка към полу празната кутия с цигари, извади една и запали.

– Клондайк не бързаше. Вървеше бавно по заледения тротоар. Страхуваше се от падане. Едно ново такова би било истинско предизвикателство към съдбата.

– Когато наближи Стария пазар се спря. Беше последният петък преди Коледа.

– Небето беше така ясно и синьо, че заслепяваше погледа. Студът

сковаваше малката групичка селяни-търговци. Край двата кафеза с кокошки, чийто гребени синееха от студ, бе спрял един стар олющен „Опел“. От багажника му надничаха главите на пет-шест пуйки. Най отпред, на два сантиметра по-високо стърчеше главата на една едра бяла пуйка. Тя така настойчиво бе опулила очи в Клондайк, че той неволно спря. Загледа се замечтано в птицата. Как добре би оформила Коледната му трапеза... Стресна го кучешки лай.

Глутница развеселени бездомни кучета се стрелна край него. Те лаеха радостно, хапеха се едно друго, боричкаха се весело и нехаеха за лютия декемврийски студ.

– Съжалявам госпожо, но няма какво да си кажем! – промърмори Клондайк на бялата охранена птица. Потри зиморничаво длани и запристъпя бавно по хрупкавия сняг към студеното си неотоплено жилище.

КРАЙ

© 2002 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2940>]